

*Кравчук Емілія, студентка 1 курсу (магістр)
ДВНЗ «Ужгородський національний університет», м. Ужгород, Україна
Науковий керівник: Готра В.В., к.е.н., доцент*

ОСОБЛИВОСТІ СТРАТЕГІЧНОГО МИСЛЕННЯ СУЧАСНИХ МЕНЕДЖЕРІВ

В наші дні теорія управлінських рішень активно вивчає процес мислення завдяки якому людство здобуває нові знання та уміння, формує образ про навколишній світ та його окремі елементи, що в свою чергу допомагає бачити перспективи у майбутньому. Таким чином, можна стверджувати, що мислення – це є відображення дійсності, базою якого є здобуті знання, навички [3].

Як розвивалося людство, так розвивалося і мислення. Розрізняють кілька його вищих форм, з якими можна ознайомитися на рис.1.

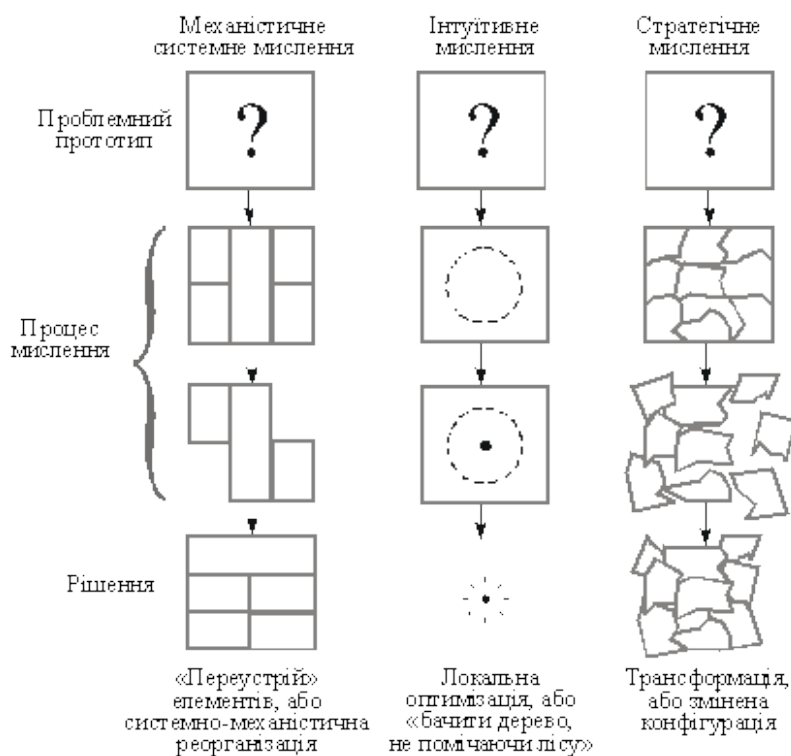

Рис.1. Візуальний опис трьох видів мислення (за К. Омаї) [3]

Невизначеність майбутнього, важливість інформації, розвиток технологій зумовили формуванню у менеджерів особливого типу мислення. Фундаментом стратегічного мислення виступає дослідження та аналіз внутрішнього і зовнішнього середовища. Це дає змогу сформуванню подальшу стратегію та необхідне рішення, адже не існує готового алгоритму дій для кожної ситуації. Стратегічне мислення поєднує у собі раціональне та творче, суб'єктивне та об'єктивне. Його характеризує гнучкість, масштабність, адаптивність, перспективність, системність, інноваційність та здоровий глузд [3].

Дослідник І. Ансофф вважав, що керівники повинні бачити проблему «з висоти пташиного польоту», тобто вміти уявно взлетіти над складним завданням, враховуючи при цьому багато інших змінних [3]. На думку іншого дослідника П. Джонсона, сутність стратегічного мислення в тому, що «потрібно робити правильні речі в потрібний час і, що найважливіше, з

правильних причин». Сама ж філософія стратегічного мислення проходить 4 фази: фокус (орієнтація на чітко окреслений шлях); аналіз (оцінка адекватності інформації для того, щоб прийняти рішення); планування (перевіряються наявність усіх необхідних елементів); напруга (наявність необхідних ресурсів задля отримання бажаного результату) [3].

Стратегічне мислення дає нам змогу дізнатися чого саме потребують споживачі, яке становище у конкурентів, які є можливості та загрози. Керівники та і загалом всі працівники повинні усвідомлювати відповідальність за довгострокове існування підприємства та забезпеченні його конкурентоспроможності, фінансового успіху.

В сьогоденнішніх реаліях все більш поширеним стає використання штучного інтелекту для створення стратегії, але він повинен використовуватися лише як допоміжний інструмент, тому що його готові рішення будуть стереотипними, так як діє за чітким алгоритмом, створеним людиною. Звісно, машина не помиляється та може прорахувати безліч варіантів, але все одно діяльність ведеться у вузьких рамках, що означає неможливість створення та тим більшу реалізацію стратегії ним. Штучний інтелект потрібно вдосконалювати і надалі, що дасть більші можливості стратегу бачити основні тенденції, закономірності в оточуючому світі [3].

Вдосконалюватись потрібно і людям. Нижче наведені основні принципи щодо розвитку стратегічного мислення [1]:

1. Постійна практика у створенні стратегій;
2. Вивчення стратегічного мислення та його корисності у різних сферах діяльності;
3. Проектування різних сценаріїв на події, що нас оточують;
4. Багато читати;
5. Вивчати нові сфери;

6. Приділяти увагу хобі;
7. Цікавитися думкою інших, але мислити критично;
8. Проблеми перетворювати у задачі;
9. Медитація.

Сприяють розвитку стратегічного мислення використання також методу аналогій, мозкового штурму, методу ідеалізації, методу фокальних об'єктів тощо.

Отже, стратегічне мислення менеджерів включає в себе дослідження внутрішнього та зовнішнього середовища, повинно враховувати закономірності і поза межами проблеми, поєднувати реальне та творче, бути націленим на довгострокову перспективу та його результатом завжди отримаємо необхідне рішення. Допомогти в даному процесі може штучний інтелект та психологічна активізація людини.

Список використаних джерел:

1. Навик стратегічного мислення: що це, як працює і як розвивати. URL: <https://inskills.space/uk/navik-strategichnogo-mislennya-shho-cze-yak-praczyuyut-i-yak-rozvivati/>.
2. Тригоб'юк С.С. Стратегічне мислення як основа сучасного стратегічного планування / С.С. Тригоб'юк // Вісник НУ «Львівська політехніка». – Проблеми економіка та управління. № 668. С. 445–451.
3. Шершньова З. Є. Стратегічне управління. Підручник. - 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: КНЕУ, 2004. 699 с.